

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ  
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

**ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ**  
пәндерінен  
қорытынды аттестаттауға арналған

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт бойынша)

**ЕМТИХАН ТЕСТТЕРІ**

**1649-нұсқа**

Аты-жөні \_\_\_\_\_

Қала (облыс) \_\_\_\_\_

Аудан \_\_\_\_\_

Мектеп \_\_\_\_\_ Сынып \_\_\_\_\_

Оқушының қолы \_\_\_\_\_

2020 жыл



## НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

1. Бұл кітапшада **ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәндерінен тест нұсқалары берілген.
  2. Тест сынағына берілетін уақыт 160 минут (2 сағ. 40 мин).
  3. **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен «Тыңдалым» бөліміне арналған 2 мәтін, «Лексика-грамматикалық» бөлімге арналған 20 тест тапсырмасы, «Оқылым» бөліміне арналған 2 мәтін беріледі. Әр мәтінге 5 тест тапсырмасы ұсынылады. Тапсырмада берілген 5 жауаптың біреуі ғана дұрыс.
  4. Таңдау пәні бойынша 40 тест тапсырмасы ұсынылады. Оның ішінде 20 тест тапсырмасы бір дұрыс жауаппен және 20 тест тапсырмасы бір немесе бірнеше дұрыс жауаппен беріледі.
  5. Емтихан барысында біріншіден **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен тест тапсырмаларын орындау қажет, содан соң **ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәні бойынша тест тапсырмалары орындалады.
  6. Есептеу жұмыстары үшін кітапшаның бос орындарын пайдалануға болады.
  7. Тест аяқталған соң кітапшаны кезекшіге өткізу қажет.
  8. **Тестілеу кезінде:**
    - *сыныптан рұқсатсыз шығуға;*
    - *орын ауыстыруға;*
    - *кітапшаны ауыстыруға, тест тапсырмаларын көшіруге;*
    - *тест мазмұнын және дұрыс жауаптар кілттерін табатын мәліметті пайдалануға;*
    - *ақпараттық мәліметтерді, электронды жазба кітапшаларын, ұялы телефондар, калькуляторды және т.б. байланыс құралдарын пайдалануға*
- қатаң тыйым салынады.**

## ОРЫС ТІЛІ

### Тыңдалым

**Нұсқау:** «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

1. Ответственное задание «якорного ныряльщика»
  - А) следить за погодой
  - В) найти сокровища на дне
  - С) спасать утопающих пассажиров
  - Д) наловить рыбы для еды
  - Е) воткнуть якорь в грунт
2. Действия матросов при неудачной попытке достать якорь
  - А) покидали корабль
  - В) обрубали канаты
  - С) открывали паруса
  - Д) включали систему водоотлива
  - Е) обследовали помещение
3. Цель текста
  - А) рассказать о великих подвигах ныряльщиков
  - В) рассказать об особенностях кораблестроения
  - С) рассказать об эволюции видов якоря
  - Д) акцентировать внимание на использование якоря в Средиземноморье
  - Е) показать мощь мирового судопроизводства
4. В тексте содержится факт, соответствующий пословице
  - А) Вера – мой якорь.
  - В) Человеческая надежда – это якорь.
  - С) На двух якорях корабль легче держится.
  - Д) Язык телу – якорь.
  - Е) Лучше потерять якорь, чем весь корабль.
5. Первым якорем служил
  - А) металлический крюк
  - В) бивень слона
  - С) деревянный плуг
  - Д) огромный камень
  - Е) мешок с песком

**Нұсқау:** «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

6. Имя правителя, который наладил в своем государстве собственное производство бумаги
  - A) Елизавета II
  - B) Петр I
  - C) Екатерина II
  - D) Елизавета I
  - E) Николай II
7. Материалы, которые использовали для производства бумаги по технологии Цань Луня
  - A) волокна тутового дерева, побеги бамбука
  - B) железо, цинк и алюминий
  - C) продукт животного происхождения
  - D) пластмассовые и синтетические материалы
  - E) материалы, созданные искусственно
8. Цель текста – рассказать о/об
  - A) особенностях изготовления бумаги
  - B) отличиях бумаги от картона
  - C) существующих видах бумаги
  - D) распространении бумаги в Средней Азии
  - E) использовании бумаги в промышленности
9. До изобретения бумаги китайцы писали на
  - A) металлических карточках
  - B) слоновой кости
  - C) бамбуковых стеблях и шелке, который был покрыт лаком
  - D) камнях и деревьях с помощью специальных отметок
  - E) специальных дощечках из железа
10. Количество слоёв, полученных в процессе черпания бумажной массы
  - A) 1
  - B) 3
  - C) 5
  - D) 2
  - E) 4

## Лексико-грамматикалық бөлім

**Нұсқау:** «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Пропущена буква **-ы-**
  - A) ц...фра
  - B) ц...плёнок
  - C) ц...рк
  - D) медиц...на
  - E) пац...ент
2. Неологизм
  - A) автор
  - B) арбуз
  - C) аркан
  - D) лифт
  - E) социум
3. Слово с пропущенной **а**
  - A) ар...мат
  - B) с...бака
  - C) ...тросток
  - D) як...рь
  - E) об...яние
4. Раздел грамматики, в котором слова изучаются как части речи
  - A) словообразование
  - B) фонетика
  - C) лексика
  - D) синтаксис
  - E) морфология
5. Местоимение **себя**
  - A) имеет одинаковые окончания во всех падежах
  - B) не имеет именительного падежа
  - C) имеет одинаковые окончания в родительном и дательном падежах
  - D) склоняется как существительное 1 склонения
  - E) склоняется как прилагательное
6. Неодушевлённое существительное
  - A) улыбка
  - B) внучка
  - C) лиса
  - D) жираф
  - E) курица

7. Количественное числительное
- А) два
  - В) двойка
  - С) двойной
  - Д) удвоить
  - Е) двое
8. Синтаксис изучает
- А) словосочетание, предложение
  - В) слово, фразеологизмы
  - С) звуки, буквы
  - Д) части речи, части слова
  - Е) части слова, морфемы
9. **Не** является словосочетанием
- А) моя книга
  - В) сбор семян
  - С) говорит уверенно
  - Д) первая встреча
  - Е) около реки
10. Вид связи *управление* в словосочетании
- А) мне нездоровится
  - В) рассказать о встрече
  - С) пишут открыто
  - Д) рассказать откровенно
  - Е) мерцал сиротливо
11. Ряд слов с твердым знаком
- А) п...еса, об...ект, с...узить
  - В) сверх...естественно, пред...январский, трех...ярусный
  - С) с...экономил, сверх...интересно, от...утюжить
  - Д) пред...октябрьский, трех...этажный, без...аварийный
  - Е) пред...юбилейный, барел...еф, из...ясняться
12. Фразеологизм, имеющий значение «*усиливать какие-либо чувства*»
- А) попасть в переplet
  - В) отложить дело в долгий ящик
  - С) прокрустово ложе
  - Д) подливать масло в огонь
  - Е) шевелить мозгами
13. Слово с приставкой на гласную *о*
- А) р...спись
  - В) р...зыскать
  - С) р...ссыпать
  - Д) р...списать
  - Е) р...здать

14. Прилагательное пишется слитно
- А) русско (английский)
  - В) учебно (воспитательный)
  - С) темно (бордовый)
  - Д) железно (дорожный)
  - Е) светло (розовый)
15. Словосочетание с временным значением предлога
- А) гимнастика перед уроками
  - В) растут около дома
  - С) белеют под облаками
  - Д) прыгать от радости
  - Е) работает на заводе
16. **Не** является словосочетанием
- А) хочу любить
  - В) много думать
  - С) думаю о родителях
  - Д) любить природу
  - Е) синяя птица
17. Значение вводного слова в предложении: *В усадьбе, вероятно, все еще спали.*
- А) источник сообщения
  - В) уверенность
  - С) различные чувства
  - Д) порядок событий
  - Е) неуверенность
18. Слова, в которых происходит оглушение
- А) травка, город
  - В) комета, ложка
  - С) софа, кружка
  - Д) коза, плод
  - Е) водопад, рыба
19. Предложение с деепричастным оборотом
- А) Школа расположена на центральной улице, за театром.
  - В) Небо выяснилось и, синяя, мерцало холодным узором звёзд.
  - С) На берегах безымянных рек, оставшись без горячего, разбросал свои пушки артиллерийский полк.
  - Д) В течение двух недель, проведенных в пути, мы с мамой выходили только на перроны больших городов.
  - Е) Мотыльки летели со всех сторон на свет и падали, обожженные, на скатерть.

20. Схема предложения (знаки препинания не расставлены): *Проси руку у отца моего говорила она отец мой сыграет нашу свадьбу*

A) «П! – а. – П»

B) «П!» – а.

C) А: «П!»

D) «П, – а, – п»

E) «П», – а.



## ОҚЫЛЫМ

*Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».*

### ЗОЛОТОЙ ЧЕЛОВЕК КУРГАНА ИССЫК

В 1969 году казахские археологи под руководством К. А. Акишева приступили к раскопкам огромного кургана, расположенного в 50 километрах восточнее Алматы. Археологи сами называли курган Исык, так как народные предания обошли его своим вниманием. Как и другие курганы, Исык был ограблен еще в древности... К счастью для науки, грабители не заметили одно погребение, в котором лежали останки человека, отныне вошедшего в мировую науку под именем «Золотой человек Исыка».

Захороненный в кургане воин действительно был золотой – в погребальной камере, тщательно срубленной из вековых стволов тянь-шанской ели, археологи обнаружили свыше четырех тысяч золотых изделий: предметы украшения одежды, головного убора и обуви, перстни, статуэтки, бляхи. На полу стояли сосуды из дерева, глины, бронзы и серебра. И расположение предметов, украшавших некогда парадный доспех погребенного воина, остатки железного меча и кинжала позволили исследователям в результате кропотливой работы воссоздать – впервые в науке – облик сакского воина.

«Комплекс находок в кургане Исык, – пишет К. А. Акишев, – дал дополнительные материалы, проливающие свет на уровень социальной истории саков Семиречья. Можно утверждать, что пышность и богатство золотой одежды исыкского сака были рассчитаны не на один только внешний эффект – смысл этого богатства гораздо глубже, его надо рассматривать в плане социально-политическом. Главное назначение одежды было в возвеличивании личности вождя, возведении его в ранг солнцеподобного божества... По-видимому, сакское общество Семиречья стояло на более высокой ступени социальной организации, чем нам представлялось до раскопок исыкского кургана...». И этот вывод исследователя, кроме того, подтверждается находкой, столь же пока загадочной, сколь и ошеломляющей: на одной из серебряных чаш, стоящих возле останков золотого воина, археологи обнаружили нацарапанные знаки – следы письменности! Следы самой древней письменности вообще на территории Средней Азии!

1. Следы древней письменности археологи обнаружили на
  - A) сосудах из дерева
  - B) железном мече
  - C) головном уборе
  - D) серебряной чаше
  - E) предметах одежды
2. Казахстанских археологов во время раскопок кургана в 1969 году возглавил
  - A) З.С.Самашев
  - B) К.М. Байпаков
  - C) А.Х.Маргулан
  - D) Х.А.Алпысбаев
  - E) К. А. Акишев
3. Главное назначение золотой одежды иссыкского сака, по мнению археолога, было в
  - A) мастерстве исполнения
  - B) показе пышности и богатства одежды
  - C) сохранении в первозданном виде
  - D) возведении вождя в ранг солнцеподобного божества
  - E) своеобразной форме общественной организации
4. Имя «золотой человек Иссика» носит курган около
  - A) Елеке Сазы
  - B) Актобе
  - C) Караганды
  - D) Аралтюбе
  - E) Алматы
5. Золотых изделий на парадном доспехе сакского воина насчитывается свыше
  - A) четырех тысяч
  - B) пяти тысяч
  - C) двух тысяч
  - D) шести тысяч
  - E) трех тысяч

**Нұсқау:** *«Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».*

## ЛЕГЕНДА О ДОМБРЕ

1. В давние времена дочь одного хана полюбила юношу и вскоре у нее должен был появиться первенец. Вскоре на свет появилась двойня – мальчик и девочка. Злая ведьма выкрала младенцев и увезла очень далеко, в безлюдную местность, и подвесила детей на зеленую верхушку высокого ветвистого байтерека (священного дерева): мальчика лицом к западу, а девочку лицом к востоку. Младенцы погибли, а гигантское дерево засохло от их горьких слез.

2. Скоро слух о судьбе малышей дошел до ханской дочери. Она отправилась на поиски своих близнецов. Молодая мать проделала длинный путь, но это оказалось тщетным. Выбившись из сил, она остановилась, чтобы отдохнуть под высохшим деревом. Вдруг до ее слуха донеслись звуки мелодии. Сердце ханской дочери бешено забилося – она поняла, что это крик двух невинно загубленных душ. Она взобралась на дерево.

3. Женщина сказала себе, что это – все, что осталось от ее младенцев, и сделала из этого дерева музыкальный инструмент. Струна, что направлена на восток, была натянута сильнее, чем та, что направлена на запад.

4. Несчастная мать решила: «Пусть нижняя струна, что тонко звучит, будет моей дочерью Зарлык (плачущая), а верхняя, слабо натянутая и издающая бархатные звуки, – моим сыном Мунлыком (тоскующим). Она стала играть на домбре, и под ее пальцами родился красивый и печальный кюй.

5. Этимологически слово «кюй» происходит от слова «небо», поэтому есть основания утверждать, что между кюем и небесами есть непосредственная связь(1). Небесная грусть наполняет и человеческие сердца(2). Также существует понятие, что домбра несет в себе мужское и женское начало(3). Нижняя струна издает тонкий, высокий звук «соль» – это соответствует характеру женщин, а верхняя струна «ре» звучит бархатным баритоном, что соответствует мужскому характеру(4). Во взаимосвязи двух струн есть гармония(5).

6. Без звуков домбры трудно сохранить и передать следующим поколениям национальные духовные ценности. Связь Байтерек-Домбра, Домбра-Байтерек будет всегда иметь продолжение, передаваясь из поколения в поколение. Дерево, выросшее из земли, щедро дарит человеку свои плоды. Домбра умиротворяет своим бархатным звучанием.

6. Слово «кюй» происходит от слова
- A) земля
  - B) солнце
  - C) небо
  - D) гроза
  - E) дождь
7. Основная мысль последнего абзаца
- A) Звуки домбры помогают передать духовные ценности.
  - B) Мелодия – компонент духа человека.
  - C) Каждый человек в душе поет.
  - D) Без домбры не существует ни один дом.
  - E) Дерево всегда дает плоды.
8. Абзац, в котором мать дала имена струнам домбры
- A) 4
  - B) 5
  - C) 6
  - D) 2
  - E) 1
9. Предложение, в котором заключена главная мысль абзаца 5
- A) 4
  - B) 2
  - C) 5
  - D) 1
  - E) 3
10. Звуки домбры соответствуют двум нотам
- A) до и си
  - B) соль и ре
  - C) фа и соль
  - D) ре и фа
  - E) ми и соль

## **ОРЫС ТІЛІ**

**пәнінен сынақ аяқталды.**

## ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

**Нұсқау:** «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. «Әдиб Ахмет» атағына ие болған ғұлама
  - A) Ахмет Йүгінеки
  - B) Жүсіп Баласағұн
  - C) Қожа Ахмет Йасауи
  - D) Әбу Насыр әл-Фараби
  - E) Махмұд Қашқари
2. Лирика мен эпикалық тектер элементтері бірдей қамтылатын шығарма
  - A) Батырлар жыры
  - B) Шешендік сөздер
  - C) Лиро-эпостық жырлар
  - D) Тарихи жырлар
  - E) Эпостық жырлар
3. «Адамы жүзге келмей өлмейтін, қойы егіз төлдейтін, мамыражай, еркін өмір сүруді аңсаған» жырау
  - A) Жиенбет жырау
  - B) Шал ақын
  - C) Қазтуған жырау
  - D) Асан қайғы
  - E) Ақтамберді жырау
4. Махамбеттің жалғыздықта, қуғында жүргенде шығарған өлеңі
  - A) «Істеген ісім кетті далаға»
  - B) Жайықтың бойы көк шалғын»
  - C) «Мен сұңқардан туған құмаймын»
  - D) «Ереуіл атқа ер салмай»
  - E) «Мұнар күн»
5. Әнет баба кездесетін Ш.Құдайбердіұлының шығармасы
  - A) «Нартайлақ-Айсұлу»
  - B) «Қалқаман-Мамыр»
  - C) «Ләйлі-Мәжнүн»
  - D) «Мұтылғанның өмірі»
  - E) «Еңілік-Кебек»
6. «Зілді бұйрық», «Патша әмірі тарылды» өлеңдерінің авторы
  - A) Ж.Жабаев
  - B) Ш.Құдайбердіұлы
  - C) М.Жұмабаев
  - D) Қ.Аманжолов
  - E) М.Дулатов

7. А.Иүгінекидің ерекше құбылыстардың белгілеріне қолданған көркемдік құралға жатпайтыны  
А) жалған ақша – надан кісі  
В) зергер – жалқау адам  
С) пияз – жалған сөз  
D) таза алтын – білімді адам  
Е) бал – шын сөз
8. «Алпамыс батыр» жырындағы қалмақ ханы  
А) Ұлтан  
В) Жәдігер  
С) Қараман  
D) Тайшық  
Е) Құлтай
9. Халықтың *жеті қазынасындағы* төрт түліктің бірі  
А) ешкі  
В) сиыр  
С) түйе  
D) жылқы  
Е) қой
10. Үкілі Ыбырайдың кәрілікті мойындап, өз өмірі туралы толғаған философиялық өлеңі  
А) «Қалдырған»  
В) «Гәкку»  
С) «Мың бір түн»  
D) «Қақпан»  
Е) «Зәуреш»
11. Біржан салдың Абай өлеңіне шығарған әні  
А) «Қараңғы түнде тау қалғып»  
В) «Сегіз аяқ»  
С) «Желсіз түнде жарық ай»  
D) «Мен көрдім ұзын қайың құлағанын»  
Е) «Көзімнің қарасы»
12. С.Сейфуллиннің алғашқы өлеңдер жинағы  
А) «Айша»  
В) «Асау тұлпар»  
С) «Жер қазғандар»  
D) «Қызыл ат»  
Е) «Өткен күндер»
13. С.Торайғыровтың Алаш ардақтылары туралы жазған шығармасы  
А) «Шәкірт ойы»  
В) «Бір адамға»  
С) «Таныстыру»  
D) «Кедей»  
Е) «Ендігі беталыс»

14. ...*Не босатып елді алып,  
Не тұтқын боп мен қалып,  
Халық үшін мен-ақ  
Жау қолында өлейін.*  
Жамбыл туындысындағы ерлік тұлғасы суреттелген кейіпкер  
А) Өтеген  
В) Сұраншы  
С) Майкөт  
D) Құдияр  
Е) Сүйінбай
15. *Аман, Шәкен, Танакөз, Сыздық* сияқты кейіпкерлер кездесетін  
Ғ.Мұстафиннің шығармасы  
А) «Шығанақ»  
В) «Дауылдан кейін»  
С) «Көз көрген»  
D) «Миллионер»  
Е) «Қарағанды»
16. *Арқаның кербез сұлу Көкшетауы,  
Дамылсыз сұлу бетін жуған жауын.  
Жан-жақтан ертелі-кеш бұлттар келіп,  
Жүреді біліп кетіп есен-сауын.*  
Өлең жолдарындағы буын, бунақ саны  
А) Төрт бунақты, 9 буынды  
В) Үш бунақты, 10 буынды  
С) Бес бунақты, 11 буынды  
D) Бес бунақты, 10 буынды  
Е) Үш бунақты, 11 буынды
17. Ақтамбердінің «ер жігіттің мақсат-мұратын» белгілейтін туындысы  
А) «Балаларыма өсиет»  
В) «Жылқыдан асқан мал бар ма?»  
С) «Күлдір-күлдір кісінетіп»  
D) «Жауға шаптым ту байлап»  
Е) «Түйе мойнын тұз кесер»
18. *Атаңа тартып тумадың,  
Беліңе садақ бумадың.  
Атаңның жолын қумадың,  
Жауыңды жауға алдырдың,  
Дауыңды дауға қалдырдың...*  
Мұрат жырау толғауындағы сөз иесі  
А) Ақмырза  
В) Мамай  
С) Қарасай  
D) Орақ  
Е) Анасы

19. Сәкеннің «қолыңда жемің барда шырқ айналып, жем таусылса, жалт беретін жанама достар» туралы айтылған өлеңі
- A) «Қара айғыр»
  - B) «Туған ел»
  - C) «Сыр сандық»
  - D) «Кел, жігіттер!»
  - E) «Қамыққан көңілге»
20. Ә.Нұрпейісовтің «Курляндия» шығармасының кейін жарияланған аты
- A) «Қан мен тер»
  - B) «Соңғы парыз»
  - C) «Керуен»
  - D) «Күткен күн»
  - E) «Күйреу»



**Нұсқау:** «Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы беріледі».

21. Батырлар жырының алғашқы үлгілері болып табылатын ежелгі түркі жыр(-лар)ы
- A) «Тоныкөк» жыры
  - B) «Оғыз қаған» жыры
  - C) «Алып Ер Тоңа» жыры
  - D) «Алып-Бамсы» жыры
  - E) «Манас» жыры
  - F) «Күлтегін» жыры
  - G) «Алпамыс батыр» жыры
  - H) «Қобыланды батыр» жыры
22. Мақалдың басты ерекшеліктері
- A) Эмоциялық мағына басым болады.
  - B) Ой нақтылы айтылады.
  - C) Себебі мен салдары қатар айтылады.
  - D) Жай сөйлем түрінде қолданылады.
  - E) Астарлап, жұмбақтап айтылады.
  - F) Қорытынды ой түйін айтылмайды.
  - G) Шендестіру арқылы ой-пікір айқын айтылады.
  - H) Ұғымға ишара жасайды.
23. Шалкиіздің Темір бейнесін толықтыра түсетін өлең(-дер)і
- A) «Қатынасы биік көлдерден»
  - B) «Тобылғының берігі»
  - C) «Мен иемнің күнінде»
  - D) «Бар күшінді сынамай»
  - E) «Арық хан»
  - F) «Бостаны барды теректің»
  - G) «Боз үстінде от жаққан»
  - H) «Айдыңға шүйсең, тардан шүй»
24. Абай Құнанбаевтың ән(-дер)і
- A) «Аттың сыны»
  - B) «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы»
  - C) «Сегіз аяқ»
  - D) «Ғылым таппай мақтанба»
  - E) «Бойы бұлғаң»
  - F) «Түбінде баянды еңбек егін салған»
  - G) «Қартайдық, қайғы ойладық, ұлғайды арман!»
  - H) «Қор болды жаным»

25. Шәкәрімнің тарихты, салт-дәстүрді сипаттайтын дастан(-дар)ы
- A) «Еңлік-Кебек»
  - B) «Ләйлі-Мәжнүн»
  - C) «Қорқыттың сарыны»
  - D) «Үш анық»
  - E) «Қалқаман-Мамыр»
  - F) «Жастық туралы»
  - G) «Мұтылғанның өмірі»
  - H) «Тіршілік, жан туралы»
26. Ж.Жабаевтың сатиралық өлең(-дер)і
- A) «Кәдірбайдың төбеті»
  - B) «Әкеме»
  - C) «Әкеме»
  - D) «Ленинградтық өренім»
  - E) «Аттандыру»
  - F) «Жылқышы»
  - G) «Зілді бұйрық»
  - H) «Есенәлі мешкейге»
27. Рабғузидің қиссаларында баяндалған оқиға(-лар)
- A) пайғамбарлар туралы
  - B) діни қайраткерлер
  - C) қазақ ертегілері
  - D) лирикалық өлеңдер
  - E) әулие-әнбиелер
  - F) батырлар туралы
  - G) әзіл-сықақтар
  - H) ақыл-кеңестер
28. Қазіргі тіл білімінде *шешен* сөзінің беретін мағынасы (мағыналары)
- A) шешендік өнермен айналысушы
  - B) ауыз әдебиетін зерттеуші
  - C) ғылыми баяндама жасаушы
  - D) қызыл тілді меңгерген адам
  - E) талдаулар жасайтын адам
  - F) діни қызметпен айналысушы
  - G) айыпкерді қорғайтын адам
  - H) көпшілік алдында сөйлейтін адам
29. «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жырында кездесетін жер атау(-лар)ы
- A) Жағалбайлы
  - B) Жетісу
  - C) Ақжайық
  - D) Құбажон
  - E) Қызылбелбеу
  - F) Қособа
  - G) Қалмаққырған
  - H) Жалаулы

30. Ы.Алтынсаринге оқу-ағарту мәселелері жөнінде көмек берген педагог(-тер)
- А) В.Григорьев
  - В) И.Паульсон
  - С) Я.Каменский
  - Д) К.Ушинский
  - Е) Л.Толстой
  - Ғ) В.Катаринский
  - Г) Н.Ильминский
  - Н) Н.Гоголь
31. Үкілі Ыбыраймен айтысқа түскен ақын(-дар)
- А) Шөже
  - В) Нұркей
  - С) Біржан сал
  - Д) Ақан сері
  - Е) Доскей
  - Ғ) Құдайберген
  - Г) Шашубай
  - Н) Орынбай
32. М.Дулатовтың халықтың азаттығын көксеп, қуғындалған азаматтың көңіл күйін суреттейтін шығармасы (шығармалары)
- А) «Қажыған көңіл»
  - В) «Мұң»
  - С) «Қазақ жерлері»
  - Д) «Насихат гумумия»
  - Е) «Жұмбақ»
  - Ғ) «Шағым»
  - Г) «Сырым»
  - Н) «Шәкірт»
33. І. Жансүгіровтің саяси, табиғат және сезім лирикасын тоғыстырған туындысы (туындылары)
- А) «Жазғы шілде»
  - В) «Гималай»
  - С) «Тұңғыш танысу»
  - Д) «Дала»
  - Е) «Құлагер»
  - Ғ) «Күйші»
  - Г) «Күй»
  - Н) «Жетісу суреттері»

34. Ғ.Мұстафиннің роман(-дар)ы
- А) «Қазақ солдатты»
  - В) «Шығанақ»
  - С) «Тұтқын»
  - Д) «Көз көрген»
  - Е) «Оянған өлке»
  - Ғ) «Керуен»
  - Г) «Аққан жұлдыз»
  - Н) «Дауылдан кейін»
35. Ғ.Мүсіреповтің соны жаңалығымен, қанық бояуымен, зергерлік зерімен ерекшеленетін әңгімесі (әңгімелері)
- А) «Қос Шалқар»
  - В) «Қаз-қалпында»
  - С) «Көк үйдегі көршілер»
  - Д) «Өмір жорығы»
  - Е) «Талпақ танау»
  - Ғ) «Алғашқы адымдар»
  - Г) «Ананың анасы»
  - Н) «Жапон балладасы»
36. Құбылтудың (троп) түр(-лер)і
- А) Градация
  - В) Метафора
  - С) Шендестіру
  - Д) Аллегория
  - Е) Метонимия
  - Ғ) Инверсия
  - Г) Эпифора
  - Н) Элипсис
37. Ш.Уәлихановтың ауыз әдебиетіне жасаған талдауынан анықталған өзге елдерде кездесетін ұқсас кейіпкер(-лер)
- А) Жалмауыз кемпір
  - В) Желаяқ
  - С) Сакқұлақ
  - Д) Алып атты туысы
  - Е) Жалғыз көзді дәу
  - Ғ) Таусоғар
  - Г) Алып жылан
  - Н) Көлтауысар

38. Жамбыл Жабаевқа Сүйінбай ақынның айтқан ақыл сөз(-дер)і
- A) Өз өлеңінді шығар, бірақ оның жұрт жаттап алатын, ешкім ұмытпайтын өлең болсын
  - B) Лап етіп жанған сезімнен қорық, бекер өткен көп күннен қорық
  - C) Болашаққа сенсең егер, сен ешқашан жеңілмессің
  - D) Көмекейің емес, жүрегің сөйлейтін болсын
  - E) Жазудан бөтен баянды тіршілік жоқ, жазудан мәнді шаруа болған емес
  - F) Дүниенің кейбір қоқысын өлеңіңмен өрте
  - G) Еңкейгенге еңкей, шалқайғанға шалқай
  - H) Шындықты айт, әділдікті жырла, жаңа, даңғыл жолға түс
39. Метафора болатын нұсқа(-лар)
- A) бұраң бел
  - B) дүниенің тұтқасы
  - C) сен – жұлдызсың
  - D) тотыдайын таранып
  - E) ай – ару
  - F) берекенің бастауы
  - G) оймақ ауыз
  - H) жыл басы
40. М.Әуезовтің «Абай жолындағы» патша үкіметінің жасаған болыстығы маңында болатын мансапқор(-лар)
- A) Майбасар
  - B) Қасымбай
  - C) Жұмағұл
  - D) Байдалы
  - E) Базаралы
  - F) Сүйіндік
  - G) Бөжей
  - H) Қаратай

## ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

**пәнінен сынақ аяқталды.**